

25-05-2023

UPA 2023/122
Emanuel Nûko, Naleraq

Najugaq qimannagu inunnik isumaginninnermut siunnersortitut ilinniagaqalernissaq anguniarlugu suliamik aallartitsinissamik periarfissaqaleqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnermik siunnersuut.

(Naleraq)

Oqaaseqaat:

Siunnersuuteqartoq Paneeraq Olsen, Naleraq siunnersuutinnut imartuumut pingaaruteqarlunnartumullu qujanaq.

Ilinniartitaanerup sutigut tamatigut piginnaangorsarluarnissaa aammalu pitsangorsartuarnissaa qaffassartuarnissaa pingaaruteqarlunnartuuvoq, ilinniakkat sulluunniit pineqaraluarpata, ilinniartitaanermi siuarsagassatta annersaasa ilagaat ilinniagaqalernissaq orniginarsartuarnissaa ullutsinnullu naleqqussarluarnissaa.

Nunaqqateqarpassuaqarpugut ilinnialernissaminnik nalornisuusunik ingammik piginnaasaminnik killeqartunik, Kalaallit Nunaat uteqqippara Kalaallit Nunaat kikkut nunaqartuuppat Kalaallit Nunaanni? Sooruna taamanna ataqqinnitsigisugut takornartat oqaasiinik? Oqaatigulluunniit salliunneqarsinnaanatik maannakkut inissisimasoqarpoq Kalaaleq takornartat oqaasiini misilitsinnermini angusinnitsoorsimaguni ilinniaqqiffinnut ingerlaqqissinnaangitsut amerlasoorujussuupput kata-taajartornitsinnut ersiutaasut ilaat, piginnaasaqqortugaluqalutik sullarikkaluqalutik suliffimminillu akisussaaffimmik tigusilluarsinnaagaluaqalutik ilinniarusukkaluaqalutillu ingerlariaqinngitsoortartut patsisaasat ilagillunnarpat takornarta oqaasiini misilitsinnermi angusinnitsoornertik pissutigalugu ingerlariaqinngitsoortartut. Ilinnialerusuttut Kalaaleqatigut aqqutissiuunniartigit pitsaanerpaamik, aporfissalersuineq kalaaleqartitsinnut unitsilli, soorunami ilinniarfinni qaffasinnerusunik takornartat oqaasiini atuisuusuni ammatinniarli kisialli eqqaamaneqassaaq ilinniarfiit nalinginnaasut takornartat oqaasiinik aporfilersuinata aqqutissiuunniartigit, aappaanut qiviassagaanni qallunaat nunatsinni ilinnialertussat apeqqusersuinngivillugit Kalaallisut oqalussinnaanersut isertittarpagut naak ilarpassuit kalaallisut oqalussinnaanatik, equngasoqarnerani ersittoqarpoq Kalaallit Nunatsinni, kalaaleqatigut qallunaatut piginnaasaqanngikkunik aporfilersorneqarlutik pippu aappaanilu avataaniit tikittut apeqqusersunnguarnagit kalaallisut oqalussinnaanerannik ilinnialersittarpagut, equngassut taanna mumisittariaqarparput Kalaallinuku nunaat nunaqatigut salliuneqartussat.

Kalaallit Nunatsinni ilinniarnermuusiaqartitsineq 1990-kkut ingerlaneranni naleqqussarneqarsimavoq ullorlu manna tikillugu allanngorsimanani, tamanna piviusorsiunngillunnarpoq nunarsuat-

sinnimi sorpassuit akitsorarnikuupput tamannalu Kalaallit Nunatta assut malugisimallugu, akunnattumik isertitalli assorujussuaq eqqorneqarnikuullutik qanorlimi ilinniartortagut ilungersortigippat ingammik avinngarusimasuni najugalinni, avinngarusimasunimmi nunallit taakkuupput inuussutissaqarnikkut ilungersornerujussuusat, Pilersuisoq qiviaannaraanni pisortanik pigineqartoq innuttaasut pigisaat maannamut qiviaraanni innuttaasuni pilersorneqariaannaangitsunik amiilaarnartumik inuussutissat akiinik akeqartitsivoq, avinngarusimasunimi suliffissaqarniarneq ilungersunartupilussuovoq, ineqarneq akisuupilussuulluni, ilinniartuuniaraannilu minnerpaamik tapersersorteqarnissaq pingaartittarpaat ilinniarnertik ingerlatiinnarumallugu, ilinniaqusillutillu kisialli akilersinnaangitsumik ilinniagaqarnermuusiaqartitsineq pissusissamisuumngilaq.

Ilinniarnermuusiat 2000 kr-mik qaffanneqarnissaannik UKA2022 siunnersuuteqarsimagaluarpunga, Naleqqamiit pingaartilluinnakkatta ilagimmassuk ilinniarnermuusit qaffanneqarnissaat, tamannalu pinngitsoorsimavoq siunnersuut Teknik-ikkut aaqqissugassat amigarsimanerinek kisialli tamanna uniffiginagu qaqeqqissuarput, ila ukiuni 25-30 ilinniartut ilinniarnermuusiaanni naleqqusaasimanginneq naammaginngilaq ukiunimmi taakkuaningna pineqartuni inuussutissat akii allallumi ilinniartut atorfissaqartitaat akii pavungarujussuaq piniakuupput ullutsinni, nalimmassaanissaq ullutsinniilerpoq naatsorsuininnilu tulluurtut qaffaasoqarsinnaasoq siunnersuutigigaluarpara ilinniarnermuusiat 2000 kr-mik qaffanneqarsinnaanerinek, ilinniartut aallartittartut ilaqarput maannaanaq unititsisartunik peqqutillu ilasigimavaa inuussutissanik angummersinnaanginnertik peqqutigalugu unitartunik tamanna akuersaarneqarsinnaangilaq ilinniaqquasiarlutalu kisialli atugassarititaasut amigarlutik, januari aallarnerfigalugu 2024 suliffissarsiortut ilinniartuniik anner-tunerungaartumik pisartagaqalertussaapput, suliffissaqarnermiit ilinniarnermiillu maannakkut orniginarsarneqarnerulerpoq sulinnnginnissaq ila tamanna killormorluinnaq inissisimavoq.

Ilinniartitaanermi pitsanngorsassagutsigu ineriartortissagutiguli pitsaanersunik atugassaqartitsisari-aqarpugut ilinniartunut ilinnialerumaartussanullu, namminerlu aallaavigaluta oqaatigut malillugu misilitsitalernissat amerlanerulersittariaqarpagut.

Inunnik isumaginninnermut ikiortinnngorniat nunagisaq qimangikkaluarlugu aaqqissuussinissaq pingaaruteqarluinnartut isigaarput Naleqqamiit, tassanilu ilimagilluinnassuarput ilinniartutik naammassisartut suli amerlaneroqqilernissaannik. Inunnik isumaginnittut qaqugorsuarmut atorfissaqartittuassavagut immaqalumi nunarsuup sinneranut atorfissaqartilluassallutigit taamaattumik taakkua pitsaanerumik sulinerminni atugassarititaasut pitsaanerunissaat takorloortariaqakkatta ilagaat, ullormi manna tikillugu qanoq Nunatsinni atorfissaqartitsigineripput takuasinnavagut.

Inunnik isumaginninnermut ikiortinnngorniat najugartik qimangikkaluarlugu ilinniarnissaanik periarfissamik ammaanissamik Naleqqamiit tapersisorparput ineriartortittuarnissaalu kissaatigalutigu, qanorlimi ilinniartut allat aamma taamanna naleqqussaavigneqarnissaat misissorluarneqarnissaallu

Naleraq

ammaffigineqarnissaa kissaatiginarpoq soorlu assersuutaasinnaasut ilinniarfiit nunagisaq qimangikkaluarlugu ingerlanneqarsinnaasut amerlisarneqarsinnaanissaat pingaaruteqartut ilagilluinnarsinnaavaat ilinniarnermik unititsisartut ikinnerulernissaannut aammalu ilinniagaqalersimallutik naammassisut amerlanerulernissaanik tikkuusseratarsinnaammat.

Minnerunngitsumik taanngitsoorusunngilara upernaq manna Naalackersuisut qaqinniaraluarpaat ilinniartunut meerartalinnut tapiissutit peerneqarnissaat, tamaattumik qaqitsineq ingasattajaarlunnartutut isigaarput Naleqqamiit, qujanartumilli tunuartippaat Naalackersuisut siunnersuuterigaluartik, pissusissamisuunngitsoq takusinnaagatsigit amiilaarnarlunilu, nalunngilarpummi ilinniar-tortagut qanoq ilungersoreertigisut qaavatigut ilungersuutissaannut tuniniarneqaqqikkaluarput maannakkut Naalackersuisuusunit, takorloorsinnaagaluarpaat ilinniagaqarnerisutit qanoq annikitsiginerat meeraqarlunilu qanoq ilungersunarsinnaatiginera.

Siunnersuummik saqqimmiussisoq, saqqummiussarnut oqallisissamut pingaaruteqqarluinnartumut qujanaq